

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ГУТІЙ А., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування у здобувачів початкової освіти ключових та предметних компетентностей	61
ДЕКЕТ Д. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Екскурсія як одна з форм краєзнавчої роботи з учнями початкової школи	63
ДОБОШ О. М., ГОЛИК М.М. Самоосвітня компетентність як педагогічна проблема .	65
ДОБОШ О. М., ДРАБИК У.В. Понятійний і сутнісний зміст контролю й аналізу як функцій управління закладом освіти	67
ДОБОШ О. М. Організація партнерства сім'ї та закладу дошкільної освіти в сучасних умовах	69
ДОБОШ О. М., РУСИН В.І. Наставництво як один із шляхів оптимізації процесу професійної адаптації молодих вихователів ЗДО	72
ДОБОШ О. М., СЕКЕРЕШ Е.В. Професійна компетентність магістрів з дошкільної освіти: аналіз поняття	74
ДОБОШ О. М., СТЕЦЬ А.М. Моніторинг власної професійної діяльності фахівців дошкільної освіти як наукова проблема	76
ДОКТОР К. О., ГРАБ М. В., ПАВЛИК М. А. До проблеми формування математичної компетентності майбутніх учителів початкових класів	78
ДОЧИНЕЦЬ Г.Д., ЧЕКАН О.І. Особливості розвитку емоційної сфери дітей старшого дошкільного віку	80
ДУБОВИЧ М.А., ЧЕКАН О.І. Сенсорний розвиток дошкільників із порушеннями мовлення	83
ДЬОРДЬ К. М., ПИНЗЕНИК О. М. Сутність та структура управлінської культури керівника закладу дошкільної освіти	85
ЖУКОВ І. С., КУШНІР І.І. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності у вітчизняних організаціях на основі зарубіжного досвіду	87
КАЛІЙ І. Я. Інклюзивна освіта як сучасний соціально-педагогічний феномен.....	89
КАРЕЛШКОВА Я.С., ФЕНЧАК Л.М. Педагогічна освіта XXI століття: тенденції та перспективи	91
КАРТАШОВА Л.А., ГУШТАН Т.М. Професійний розвиток учителів початкової школи у системі методичної роботи як управлінська проблема	92
КАС'ЯНЕНКО О.М., МОНДИК Т.М. Раннє виявлення і основні напрями профілактики мовленнєвих порушень в перші роки життя дитини	94
КАС'ЯНЕНКО О.М., ПІЧКАР А.В. Сутність та особливості становлення професійної культури майбутнього вихователя	96
КВАК О.О., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Технологія розвитку критичного мислення на уроках в початковій школі	98
КИРЛИК Д. І., МАЙБОРОДА І. Е. Українська народна іграшка як засіб розвитку та національного виховання молодших школярів	100
КОБАЛЬ В.І., ВОВЧОК М.В. Шляхи вдосконалення управління закладом освіти у контексті гендерної політики	102
КОБАЛЬ В.І., КЛІМОВА В.Є. Шляхи соціального становлення особистості молодшого школяра у навчальній діяльності	105
КОБАЛЬ В.І., МИСКО М.І. Стиль взаємодії керівника та підлеглих у закладах освіти: постановка проблеми	107
КОБАЛЬ В.І., ОПРИШ Б.М. Управління розвитком психолого-педагогічної компетентності класного керівника	109
КОБАЛЬ В.І., ТОВТ В.В. Особливості індивідуальної роботи з учнями початкової школи з девіантною поведінкою	111
КОЗЬМА А.А., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Теоретичні основи виховання гуманної поведінки у дітей дошкільного віку	113

системоутворюючого елемента в управлінні. Це зумовлює об'єктивну необхідність функції [1, с.48].

Аналіз щільно пов'язаний з іншими функціями управління зокрема, функцією контролю. Ефективність здійснення контролю зумовлює якість реальних і подальше прогнозування бажаних показників розвитку закладу освіти, його освітнього процесу, діяльності педагогічного колективу та усіх систем закладу. Функція контролю дозволяє тримати у полі зору найважливіші питання, своєчасно реагувати на негативні явища та відхилення від норми, знаходити невикористані резерви, підтримувати оптимальну трудову напругу в колективі.

Контроль має важливе значення для ефективного управління закладом освіти, а саме:

- діагностичне (сутність полягає у забезпеченні інформацією про стан навчального закладу та його окремих підсистем);
- виховне (формує відповідальність за визначену ланку роботи та результати діяльності);
- навчально-методичне (сутність полягає у наданні дієвої допомоги педагогам закладу освіти у пошуках ефективних форм та методів навчання, виховання та розвитку учнів, у професійному зростанні вчителів);
- стимулююче (спонукає до продуктивної роботи, самоосвіти, саморозвитку, самоконтролю та самокорекції) [1, с. 83].

Отже, аналіз та контроль – це важливі, складні та об'єктивно необхідні функції управління закладом освіти.

Література

1. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації / О. І. Мармаза. – Х. : ТОВ «Щедра садиба», 2017. – 126
2. Алексеєнко Т. Структурно-функціональний аналіз управління якістю підготовки фахівців в університеті / Т. Алексеєнко // Педагогіка та психологія : наук. зб. – Чернівці : Чернівецький університет, 2005. – Вип. 224. – С. 3-9.

УДК 37.064.1:316.362:373.22/24(043.2)

ДОБОШ О. М.,
Мукачівський державний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ ПАРТНЕРСТВА СІМ'Ї ТА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Питання ефективної взаємодії між педагогами та батьками ніколи не втрачало своєї актуальності. В умовах реформування дошкільної освіти все більше педагогічних колективів України починають втілювати у життя ідеї педагогіки партнерства.

Організацію освітньої діяльності на засадах партнерства визнано умовою і критерієм оцінки ефективності дошкільної ланки системи безперервної освіти

в Україні. Єдність виховних впливів сім'ї і закладу дошкільної освіти в Законі України «Про дошкільну освіту» постає одним із її основних принципів.

Оскільки партнерська взаємодія з сім'єю, спільне створення позитивної емоційної атмосфери довкола дитини допомагає стабілізувати процес сімейних стосунків на користь дітей, то особливо актуальним є пошук й упровадження сучасних ефективних форм і методів партнерської взаємодії з батьками. Упровадження практик партнерської взаємодії вихователів закладів дошкільної освіти і батьків вихованців спрямоване на досягнення мети дошкільної освіти, яка полягає у забезпеченні цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей на основі виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок [1].

У процесі професійної діяльності педагогічні працівники закладів дошкільної освіти реалізують такі завдання, спрямовані на забезпечення партнерської взаємодії з батьками вихованців:

- формування позитивного ставлення педагогів закладу дошкільної освіти до організації системи роботи з батьками на умовах активної партнерської взаємодії;

- створення й підтримки творчого, конструктивного педагогічного середовища;

- підвищення фахової майстерності педагогів на основі ознайомлення з родинним досвідом виховання;

- забезпечення інформаційної підтримки, планування основних завдань і змісту співпраці закладу дошкільної освіти з батьками;

- конкретизації напрямів взаємодії, її координації [2].

Співпраця закладу дошкільної освіти з родинами вихованців реалізується за такими напрямками: створення інформаційно-просвітницького простору для батьків та інших членів родини, які задіяні у вихованні дитини; підвищення фахової майстерності педагогів на основі ознайомлення з родинним досвідом виховання; сприяння інтеграції родинного виховання в суспільне; заохочення батьків бути активними в освітньому процесі; узгодження понять, цінностей, педагогічної позиції, досягнення єдності виховних впливів на дитину в родині та закладі дошкільної освіти; формування в педагогічних працівників і батьків позитивного ставлення до партнерської взаємодії, спонукання їх до дій і моделей поведінки, зорієнтованих на взаєморозуміння і взаємоповагу [2].

Виховання дошкільників ЗДО і сім'ї – щоденний нерозривний процес. Дорослі учасники освітнього процесу зацікавлені у партнерстві, позаяк його метою є емоційний та фізичний комфорт дитини в дошкільному закладі, її соціальна адаптація і всебічний розвиток. Добре, якщо саме педагогічний колектив ініціює та налагоджує взаємодію з батьками. Хоча педагоги зазвичай є більш компетентними та досвідченими у налагодженні співпраці, але шлях до взаєморозуміння, співпраці, довіри у відносинах, діалогу, відповідальності, добровільності прийняття зобов'язань, обов'язковості виконання домовленостей мають шукати як педагоги, так і батьки.

Сучасне життя спонукає педагогів до різноманітних форм спільної роботи закладу дошкільної освіти з родиною, серед яких виділяють індивідуальні, групові, колективні, наочно-письмові.

Педагоги закладів дошкільної освіти використовують, зокрема, такі індивідуальні форми роботи:

- індивідуальні бесіди. Мета індивідуальної бесіди – ближче познайомитися та встановити дружні стосунки з родиною; дізнаватися про особливі риси дитини, щоби знаходити правильний підхід до неї; допомагати родині конкретними порадами. Також важливо з'ясувати очікування батьків від перебування дитини у дитсадку, вивчити їхні запити щодо методів і способів роботи з дітьми.

- індивідуальні консультації. Ця форма роботи призначена насамперед для того, щоб надати цілеспрямовану допомогу – саме таку, якої родина потребує в тій чи тій ситуації. З іншого боку, консультація може заохотити батьків уважніше придивитися до дитини, виявити її особливі чи незвичні риси, замислитися, як найкраще з нею спілкуватися.

- доручення батькам. За допомогою доручень можна знайти батьків з умовами перебування дитини в садку, викликати в них бажання допомагати в педагогічній роботі. Головне – давати доручення, виходячи з реалій кожної родини (чи матимуть батьки час, чи не викличе доручення істотних незручностей тощо) [3].

Для досягнення ефективності у взаємодії з батьками важливо: проявляти відкритість закладу дошкільної освіти до спілкування з перших зустрічей орієнтувати батьків на конструктивність у розв'язанні всіх питань щодо перебування дитини в закладі.

Отже, партнерська взаємодія педагогів і сім'ї в єдиному освітньому просторі – це найважливіший напрям діяльності закладу дошкільної освіти.

Література

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>.

2. Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців : лист МОН України від 11.10.2017 № 1/9-546 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://drive.google.com/file/d/0Bxpu4GDxDpc7YWVvcWUtVWJpdEk/view>.

3. Індивідуальні форми роботи з батьками вихованців: які бувають і як організувати [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.pedrada.com.ua/article/1545-organizatsiya-vzamor-zakladv-doshkln-osvti-z-batkami-vihovantsv>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>